

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

**vo veci habilitačného konania PhDr. Zuzany Petrovej, PhD.,
spracovaný v zmysle § 7 ods.2 Zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe
získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor**

a) Habilitačná komisia a oponenti

Habilitačná komisia:

Prof. PhDr. Branislav Pupala, CSc. (predseda)

Prof. PaedDr. Božena Šupšáková, CSc.

Doc. PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Oponenti:

Prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.

Doc. PhDr. Oľga Zápotočná, CSc.

Doc. PaedDr. Pavel Doulík, PhD.

b) Odborné posúdenie prednesenej habilitačnej prednášky

PhDr. Zuzana Petrová, PhD. predniesla habilitačnú prednášku na tému *Odras Vygotského konceptov a téz v koncepciách počiatocného rozvoja jazykovej gramotnosti*, ktorú jej na svojom zasadnutí dňa 12. 6. 2014 odporučila Vedecká rada PdF TU. Prednáška reprezentuje výsek z výsledkov doterajšieho vedeckého záujmu uchádzačky a súčasne je ťažiskovou tematickou jednotkou v profilových kurzoch študijných programov, v ktorých uchádzačka pôsobí. Sústredila sa na priesečník dvoch inak relatívne samostatných oblastí pedagogických štúdií – metodologických (psychologických a kultúrnych) východísk poznávania a učenia na jednej strane a osvojovania jazykovej gramotnosti na strane druhej, kde však pohyb na uvedenom priesečníku je vlastne nevyhnutný, fundamentálny a teoreticky (no i prakticky) osobitne produktívny. Zvýrazňuje sa tak skutočnosť, že jazyk je na jednej strane cieľovým objektom vzdelávania a súčasne je kultúrnym nástrojom, cez ktorý sa sprostredkúva ďalší kultúrny – vzdelávací kapitál v školskom (pochopiteľne i mimoškolskom prostredí). Uchádzačka v prednáške preukázala, akú špecifickú úlohu v porozumení tejto dvojitej úlohe osvojovania gramotnosti prináša Vygotského teória a čo znamená pre perspektívne uvažovanie v didaktike tejto vzdelávacej oblasti.

Uchádzačka preukázala pedagogickú erudíciu prezentovať tému v stanovenom rozsahu a rozvrhnúť jednotky prezentácie do ucelenej štruktúry tak, aby prezentované jednotky témy vytvárali jednoliaty a relatívne uzavretý celok. Podarilo sa jej vybrať fundament poznatkov, na základe ktorého prezentovala syntetizujúcu prednášku s koncentráciou inak dost sofistikovanej a špecializovanej problematiky. Práve syntetický prístup k spracovaniu prednášky možno považovať za originálny autorský prínos v spracovaní témy nielen z vedeckého hľadiska, ale aj z hľadiska jej pedagogického sprostredkovania.

Starostlivo volená štruktúra prednášky a premyslenosť spôsobu prezentáciu dokázali zaujať auditóriom a zdôvodniť relevantnosť jej témy ako ťažiskového problému vo vzdelávacom procese na pedagogických fakultách resp. v príslušných študijných odboroch. Prednáška vyvolala adekvátne reakcie zo strany poslucháčov, pričom uchádzačka pohotovo a erudovane dokázala reagovať a rozvinúť diskusné podnety a otázky zo strany auditória. Preukázala tak

nielen zručnosť v spracovaní a podaní témy, ale aj vo vedení kultivovaného dialógu so svojimi poslucháčmi.

c) Zhodnotenie habilitačnej práce

Uchádzačka predložila habilitačnú prácu s názvom *Reflexie Vygotského teórie v súčasnom pedagogickom diskurze*. Práca je pokračovaním a vyústením dlhodobého vedeckého skúmania Vygotského odrazu v pedagogickom myslení, vo výskume, didaktických projektoch a aplikáciách, čo napokon dobre dokumentuje aj jej publikačná činnosť. Predložila prácu, ktorá má teoretický a syntetizujúci charakter, a poukazuje v nej na spôsoby diferencovaného narábania s Vygotského odkazom, ktoré môžu niekedy mať aj zahmlievajúcu či nie celkom legitímnu povahu. Kritické analýzy, ktoré prináša, zakladá na disciplinovanom a detailnom poznaní pôvodných diel Vygotského, na serióznom porozumení jeho teoretickým pojmovým jednotkám a na metodologicky zdôvodnených kritériách posudzovania legitimacy či povrchnosti následníckych interpretačných a aplikačných pokusov o ich rozvinutie.

Oponenti habilitačnej práce v zhode oceňujú a vyzdvihujú originalnosť a kvalitu predloženej práce a jej reálnu vedeckú hodnotu. Konštatovaný je prínos tohto diela v medzinárodnej perspektíve a v porovnaní s tým, čo v danej veci bolo do súčasnosti publikované a povedané na medzinárodnej scéne. Žiadny z oponentov nevzniesol voči práci zásadné výhrady, otázky a pripomienky oponentov sú skôr námetmi na diskusiu, podnetmi na dovysvetlenie niektorých otvorených otázok či rozvinutie diskurzu do ďalších dimenzií. Pripomienky oponentov tiež priniesli námety na to, ako prácu doplniť či rozvinúť, aby v perspektíve mohla byť uzavretejšou a komplexnejšou monografiou.

Habilitačná práca je jednoznačným autorským originálnym prínosom v rámci súčasného štúdia Vygotského na aplikačnom i výskumnom poli pedagogiky. Ako uvádza jeden oponentský posudok, habilitačnou prácou sa uchádzačka vlastne stala súčasťou „elitného klubu Vygotskológov“. Práca nepochybne napĺňa všetky atribúty, ktoré sú kladené na tento typ kvalifikačných textov.

d) Zhodnotenie pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti

Habilitačná komisia vo svojom stanovisku zo dňa 9. 7. 2014 konštatovala, že uchádzačka dôsledne plní stanovené kritériá vzťahujúce sa na habilitáciu docentov. Opierajúc sa o vymedzené kritériá, rekapitulujeme formulované stanovisko habilitačnej komisie:

Doterajšia profesijná dráha uchádzačky spojená s kvalifikačným a akademickým rastom jasne a jednoznačne preukazujú, že jej vedecká a pedagogická činnosť je sústredená v odbore pedagogika. Uchádzačka získala učiteľské magisterské vzdelanie v odbore učiteľstvo pre prvý stupeň ZŠ (2001), akademický titul doktora filozofie (PhD.) v treťom stupni vysokoškolského vzdelania získala v odbore pedagogika (2005) a v odbore predškolská pedagogika vykonala rigorózne skúšky a získala titul PhDr. (2007). Jej pracovné pôsobenie je spojené s univerzitným prostredím a vykonávaním pozície vysokoškolskej učiteľky/odbornej asistentky, najprv na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského (2002-2006), vzápätí a až do súčasnosti na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity, v oboch prípadoch na katedrách pedagogického zamerania. Na týchto katedrách participuje na študijných programoch zabezpečovaním kurzov prináležiacich do okruhu pedagogických vied a disciplín. V danom odbore v spolupráci participuje aj na pedagogickej činnosti UTB v Zlíne v Českej republike.

Priložená dokumentácia k žiadosti preukazuje, že uchádzačka pôsobí v pozícii vysokoškolskej učiteľky 12 rokov, pričom, ako už bolo vyššie konštatované, jej pedagogická činnosť je relevantná odboru, v ktorom sa uchádza o habilitáciu. Uvedené skutočnosti preukazujú splnenie kritérií vzťahujúcich sa k pôsobeniu vo vysokoškolskom vzdelávaní, ako sú stanovené v §2 ods. 1 Kritérií habilitácie docentov na TU v Trnave, pričom je preukázané aj plnenie ods. 2 uvedeného paragrafu (vedenie záverečných prác). Uchádzačka viedla a vedie magisterské diplomové práce (19) bakalárske práce (42), rovnako mnohé záverečné práce oponovala a bola konzultantkou pre rigorózne práce.

Uchádzačka predložila zoznam publikovaných prác a ohlasov spolu s kvantifikačným sumárom výstupov a ohlasov, pričom na základe predložených zdrojov je možno potvrdiť plnenie podmienok na habilitáciu docentov uvedených v §§ 3 a 4 Kritérií. Rekapitulujeme, že zoznam prác uchádzačky obsahuje sumárne 65 jednotiek; z toho ide o 1 vedeckú monografiu, 1 odbornú monografiu 3 vysokoškolské učebné texty, 1 vysokoškolskú učebnicu v spoluautorstve, 40 prác v domácich časopisoch a zborníkoch a 18 prác v zahraničných časopisoch a zborníkoch (z toho 2 práce registrované v databáze WoS). Uchádzačka sa aktívne a preukázateľne zúčastnila 25 domácich, ako aj 13 zahraničných konferencií. Na jej publikované práce je spolu zaznamenaných 79 citácií (58 domácich a 21 zahraničných). Z obsahového hľadiska jej publikačné výstupy reprezentujú jasne profilovaný vedecký záber týkajúci sa prevažne základného výskumu v oblasti sociokultúrnych súvislostí učenia a vyučovania, a základného i aplikovaného výskumu v oblasti štúdií jazykovej gramotnosti. Tieto dve základné tematické línie výskumu a s nimi spojené publikačné výstupy komplementárne dopĺňajú práce spojené s príslušnými otázkami vzdelávania a prípravy učiteľov.

Pedagogická činnosť uchádzačky je profilovaná v súlade so zameraním pracovísk – katedier, na ktorých pôsobila a pôsobí. Tie sa sústreďujú na študijné programy pripravujúce učiteľov a odborníkov pre oblasť predškolského a primárneho vzdelávania, kde uchádzačka vedie kurzy a predmety zodpovedajúce jej vedeckému profilu. V bakalárskych a magisterských programoch v súčasnosti zabezpečuje predovšetkým výučbu v kurzoch teórie rozvoja gramotnosti a didaktiky materskej školy, podieľa sa rovnako na výučbe vybraných tém v kurzoch pre doktorandské štúdium školskej pedagogiky. Pre dané oblasti pedagogickej činnosti uchádzačka napísala relevantné učebné texty. Stabilnú pedagogickú profiláciu nachádzame počas celého pôsobenia uchádzačky v pozícii vysokoškolskej učiteľky. Vedecká činnosť uchádzačky je po celú dobu akademickej kariéry zastrešovaná grantovo podporovanými projektmi či už v samostatných inštitucionálnych grantoch, ale najmä v grantoch podporovanými národnými agentúrami KEGA a VEGA. V jednom prípade grantovej úlohy KEGA bola uchádzačka vedúcou riešiteľkou.

Uchádzačka vykazuje primerané aktivity vzťahujúce sa k § 5 Kritérií (iná odborná činnosť). Okrem štandardného zapájania sa do činnosti štátnicových komisií pre ukončovanie bakalárskeho a magisterského štúdia dokumentuje rôzne typy expertíznej činnosti najmä pre oblasť predškolského a primárneho vzdelávania, prácu v tímoch pre tvorbu dokumentov a metodík pre predškolské vzdelávanie a výrazne sa angažuje na poli ďalšieho profesijného rozvoja pedagogických pracovníkov predškolského a primárneho vzdelávania. Taktiež sa aktívne sa podieľa na projektoch medzinárodnej spolupráce Trnavskej univerzity.

Závěrečné vyjádření a návrh habilitační komise

Habilitační komise po preskúmaní príslušných materiálov vyjadruje a potvrdzuje plnenie kritérií uchádzačky na habilitáciu docentov v odbore pedagogike (v súlade s § 76 ods. 1,3,4 a 6 Zákona o VŠ, ako aj v súlade s príslušnými normami TU). Ďalší priebeh habilitačného konania – obhajoba habilitačnej práce a prednesenie habilitačnej prednášky spolu so zohľadnením pozitívnych stanovísk oponentov k habilitačnej práci umožňujú opakovane potvrdiť plnenie pedagogických i vedeckých kritérií uchádzačky vo vzťahu k získaniu akademickej kvalifikácie docenta. Na základe celkového priebehu habilitačného konania habilitačná komisia

ODPORÚČA

Vedeckej rade Pedagogickej fakulty TU, aby PhDr. Zuzane Petrovej, PhD. udelila titul docent v odbore pedagogika.

Trnava 4. decembra 2014

B. Pupala	prítomný
B. Šupšáková	prítomná
I. Pavlov	prítomný